

Szombati idő Keleti szél, egyes helyeken, kivált nyugaton és délen kisebb havazás. A hideg tovább tart.

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti

BUDAPEST

X. évfolyam, 25 (2592) sz. Péntek

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 31

Hétfőn kerül az amerikai képviselőház plénuma elé az Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslat

Egymilliárd fontos új hadikölcsön Angliában

Washington. (Reuter.) A képviselőház elfogadta a demokráciáknak nyugtandó támogatásról szóló törvényjavaslatot.

Washingtonból jelenti a NTL: A képviselőház külügyi bizottsága elfogadta az Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslatot. A bizottság kifejezésre jutatta álláspontját, hogy a javaslat célja Amerikát távollattani a háborútól, nem pedig közelebb vinni.

Newyorkból jelenti a NTL: Mint az Associated Press jelenti, a képviselőház külügyi bizottsága csütörtökön elfogadta az Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslatot. Elvetette azt az indítványt, hogy kétfő milliárd dollárban állapítsák meg a feladható határt. A törvényjavaslat most a plénum elé kerül, ahol előreláthatóan hétfőn kezdik meg a javaslat tárgyalását.

London. (Reuter.) A Reuter iroda parlamenti tudósítója jelenti, hogy az alsóház a legközelebbi jövőben tárgyalni fog új hadikölcsön megszavazásáról. A kölcsön összege valószínűleg egy milliárd font sterling lesz.

Hitler beszéde az amerikai kongresszus előtt.

Belgrádból jelenti a Politika washingtoni jelentése szerint Hitlernek azt a bejelentését, mely szerint a német tengeralattjárók minden hajót megtorpedóznak, amely Anglia számára segítséget akar vinni, úgy értelmezik, hogy figyelmeztetés akar lenni a kongresszusnak a végső elhatározás meghozatala előtt, azonban nem fogja befolyásolni a kongresszust.

Szigorúan titkolják Hitler Pétainhoz küldött üzenetét

Rómából jelenti: Itteni jelentés szerint átadták Briunon francia nagykövetnek Párizsban Hitlernek Pétain 1940 december 25-iki üzenetére adott válaszát, amely nagyon rövid. Tartalmát a legszigorúbban titkolják.

A japán külügyminiszter szerint az emberiség sorsa forog kockán

Tokió. (NTL.) Matsuoka külügyminiszter az országgyűlésen kijelentette még nem hagyott fel minden reménnyel, hogy az Egyesült Államok megértéssel fog viselkedni Japán helyzete iránt. Rámutatott arra, hogy azért küldte ki nagykövetségét Nomura tengernagyot Washingtonba, ahol súlyos feladat vár rá. Megki-

sérlti megértetni Roosevelttel és Hullal, hogy az emberiség sorsa forog kockán, nem csupán Amerikáé és Angliáé. Ugyanakkor tudják meg Amerikában, hogy Japán el van szánva arra, hogy minden körülmények között valóra váltja nemzeti törekvéseit.

Egész napos légiriadó Londonban

Londonból jelenti a NTL: Londonnak tegnap ismét nyugtalan napja volt. Délről egész alkonyatig német harci repülőgépek szünet nélkül repültek el London felett és intőztek lámadásokat, úgy hogy Londonban egész nap tartott a légi riadó. A német harci repülőgépek igen sok bombát dobtak le. A visszarepüléskor időnként brit vadászgépek támadták meg, azonban a német gépek mind visszatértek támaszpontjukra. De megszólaltak a francia partokon felállított német ágyúk is melyek szerdán este működésbe léptek és csütörtökön hajnalhasadás előtt újra tüzelni kezdtek a La Manche csatornán keresztül. Aldozatokról vagy kárról eddig nem érkezett jelentés.

Berlin. A Német Távírási Iroda értesülése szerint német harci repülőgépek erősebb kötelékei csütörtökre virradó éjszaka több egymást követő hullámban sikeresen támadták London. Egész sor tűz keletkezett és több helyen erősen elharapódzott. A tüzek fénye nagy távolságra elvilágított.

Angol repülőgépek Észak-Németország felett.

Berlinből jelenti (NTL): Csütörtökön a reggeli órákban brit repülőgépek kisebb csoportja Észak-Németország felé repült és több helyen bombákat dobott le. Említésre méltó kárt nem okoztak. Egy kikötővárosban egy ház elpusztult, több polgári személy meghalt vagy megsérült.

Hadászatiilag fontos célpontokat nem találtak el.

Angol hajóraj Gibraltárban.

Madridból jelenti (NTL): Gibraltár kikötőjébe szerdán befutott egy angol hajóraj, mely a következő egységekből áll: egy csatahajó, egy repülőgépanyahajó, öt cirkáló, tíz romboló, valamint két katonasággal és hadianyaggal megrakott szállítóhajó. A hajóraj a közeli napokban indul el Gibraltárból ismeretlen rendeltetéssel.

Newyorkból jelenti (NTL): Londonból jelenti az egyik hírszolgálati iroda: Londoni katonai körök szerint Anglia földközi-tengeri hajózási hely-

zete az eddigiekénél sokkal súlyosabbra fordult. A hajóforgalom ugyanis a német zuhanóbombázók támadásai következtében rendkívül nagy nehézségekbe ütközik. Ugyanakkor rámutatnak arra, hogy Észak-Afrikában az angol nilusi hadsereg hadműveleteit szintén erősen megzavarhatják a német léghaderő támadásai.

Elsüllyesztettek egy holland tengeralattjárót.

London (Reuter.) A holland hajóhad londoni főhadiszállása közli, hogy egyik hadművelet alkalmával egy holland tengeralattjáró elsüllyedt.

Görög teherhajók viszik az amerikai Vöröskereszt élelmi szeradományait.

Newyorkból jelenti (NTL): Két görög teherhajó Amerikából az amerikai Vöröskereszt Görögországnak adományozott élelmiszerével és gyógyszerével elindult Európa felé. A szállítmány értéke körülbelül egy millió dollár. A hajók útirányát nem közölték.

Heves harcok a görög-albán harctéren

Belgrádból jelenti a Bud. Tud. A görög-albán hadszíntérről érkező hosszú jelentések arról számolnak be, hogy a hadszíntér úgyszólván valamennyi szakaszán heves harcok dúlnak. Az elmúlt 24 órában szinte szünet nélkül folyik a tűzserégi párbaj, különösen heves harcot jelentenek a Devoli folyó mentéről és a Szkumba folyó forrásvidékéről. Az olaszok egyes helyeken előnyomulást fejlettek ki. A harcok egyes helyeken szunyogharccá fejlődtek. Nagyobb harcokat jelentenek továbbá Klisszura környékéről.

Londonból jelenti a Reuter: A Reuter iroda kairói távirata szerint hivatalosan jelenti, hogy az angol csapatok bevették Dernát.

Friss, erős olasz csapatok érkeztek Benghazí felé.

Budapestről jelenti: A Pest írja: Zürichből érkezett jelentések szerint Graziani tábornagy friss csapatokat küldött Benghazí felé, a Benghazí felé tartó nagyrészt ausztráliai csapatok feltartóztatására. Ugyáztzik a tábornok érkezettnek látja az időt arra, hogy Bardia eleste óta követett feltartóztatási taktikával szemben most ellentámadásba menjen át.

Az északafrikai Dernát elfoglalták az angol-ausztráliai csapatok

Belgrádból jelenti (Bud. Tud.): A Pravda a Reuter iroda kairói je-

A kormány tagjai is résztvettek a gróf Csáky Istvánért tartott ünnepélyes szentmisén

Budapestről jelenti: Csáky István gróf külügyminiszter lelkiüdvéért ma délután tíz órakor volt az ünnepélyes engesztelő szentmiseáldozat, a Nagybaldogasszonyról elnevezett budavári koronázó főtemplomban. Serédy Jusztinián bíboros hercegprímás mondotta a szentmisét. Fél tíz óra után kezdtek gyülekezni az előkelőségek. Ott volt a külügyminiszter özvegye, nővére, édesapja, apósa, anyósa. Moltke nagy-

követ, a külügyminisztérium tisztviselői, a miniszterelnök, Széchenyi Bertalan a felsőház, Tasnády-Nagy András a képviselőház elnöke, a miniszterek, államtitkárok teljes számban, Karafiáth Jenő titkos tanácsos főpolgármester és Szendy Károly polgármester. Háromnegyed tíz órakor érkezett meg a kormányzó, vele együtt Augusta királyi hercegszóné és a királyi hercegek.

Visszahelyezték jogaiba a nagyváradai Ipartestületet

Az Ipartestület kinevezett vezetősége megtartotta első ülését

Február 23-án díszgyűlést tart az Ipartestület

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt 10 órára hívta össze dr. Soós István polgármester az Ipartestület kinevezett vezetőségét.

A város háza közgyűlési termében megtartott ülésen jelen volt Szabó Károly elnök, Fenessy László és Darabont Gyula alelnökök, Mónus Sándor, az Ipartestületi Szék elnöke, a bizottság tagjai, Somogyi Imre, a számvizsgáló bizottság elnöke, Plesko András, a Kereskedelmi és Ipar-kamara titkára és dr. Vargha László tanácsnok, az iparügyek vezetője.

A polgármester bevezető szavaiban közölte, hogy a minisztérium utasítására visszahelyezi jogaiba az Ipartestületet. Köszönetet mondott Mónus Sándornak, a volt elnöknek, aki a legnehezebb időben annyi ráteremtéssel, hozzáértéssel és lelkesedéssel vezette, irányította az iparosok ügyeit. Ezután meleg szavakkal üdvözölte Szabó Károlyt, az új elnököt és kérte, hogy minden ügyben bizalommal forduljanak hozzá. A tényleges átadáshoz dr. Vargha László tanácsnokot és Plesko András jelöltét ki.

Dr. Soós István polgármester után Szabó Károly elnök emelkedett szó-lásra. Egyszerű szavakkal köszönte meg az üdvözlést és a város támogatását, kérte elkövetkezendő munkájához. Kérte Mónus Sándort, akihez 40 éves barátság fűzi, hogy álljon mellé és támogassa őt.

Mónus Sándor bejelentette ezután, hogy szíves-leléssel kész együtt dolgozni az új vezetőséggel, majd megállapította az ülés a február 23-iki díszközgyűlés programját, mely a következőképpen alakult: 1. Dr. Soós István polgármester üdvözlő az elnököt és az új vezetőséget. 2. Az ipar-ügyi minisztérium képviselője (valószínűleg Gyulai Akos miniszteri ta-

nácsos) beszél. 3. A meghívott vendégek üdvözlő szavai. 4. Szabó Károly elnök beszámoló beszéde.

A díszközgyűlésre meghívják

Nagyvárad és Biharvármegye főispánját, alispánját, főtisztviselő karát, a Kereskedelmi és Iparkamara és a Kereskedelmi Csarnok vezetőségét, a Kereskedelmi és Iparkamara kerületbe tartozó megyék (Szatmár, Szilágy, Máramaros) főispánjait, alispánjait és főpolgármestereit, valamint a társ Ipartestület vezetőségét. Díszközgyűlés után közéletet rendeznek az Ujságró Otthonban.

A polgármester a szervezés munkálataival Szabó Károlyt és Plesko András bízta meg.

Az ülés ezzel véget ért. Az Ipartestület székházában déli 1 órakor zajlott le a hivatalos átadás.

Holnapután, február 24-én nyílik meg PAPP MARGIT lakberendező vállalat butorkiállítására gyönyörű keretben. — Rimanóczy u. 8. sz. Székely és Réti butorokkal

A román rádió célzatos hazugsága volt a „székely párt” alakításáról szóló hír

Dr. Pál Gábor országgyűlési képviselő maga cáfolja meg a hiresztelést

Budapesti lapértesülések alapján mi is közöltük azt a hírt, mely szerint dr. Pál Gábor országgyűlési képviselő, aki a magyar parlament felajánlása vitája során az egész erdélyi közvélemény számára oly emlékeztető beszédet tartott, székely pártot alapított. A hírt mindenki kétkedéssel fogadta, mert Pál Gáborról nem volt feltételezhető, hogy ilyen jellegű politikai akcióval szerezzen érvényt annak a román felfogásnak, mely szerint a székelység a magyarságtól különálló népcsoport, amelynek az összmagyarságtól eltérő törekvései vannak. Nem is bizonyult valósnak a

hír: Pál Gábor nem lehetett egy nemzetfeldaraboló mozgalom elindítója annak ellenére sem, hogy az általános erdélyi érdekek védelmében elmondott bátor, nagy beszéde után bizonyos körülmények arra kényszerítették, hogy az Erdélyből behívott képviselők csoportjában betöltött vezető szerepéről lemondjon. Annak idején mi is közöltük a homályos eredetű hír cáfolatát s most magától Pál Gáborról értesülünk, hogy annak forrása, mint sejthető volt, a román rádió magyar nyelvű hírszolgálatára, aminek a magyar közönség annyira nem szentel már figyelmet, hogy ezt a közlést sem tudta azonnal ellenőrizni és kellő értékére leszállítani.

A kitűnő erdélyi képviselő erre vonatkozó levelét az alábbiakban közöljük.

Most értesültem arról, hogy a romániai „Székelyföld rádió” január 13-án magyar nyelven azt a közlést adta, hogy székely pártot alakítottam s ezzel akarom kiharcolni az erdélyi autonómiát. Mindkét állítás teljesen valótlannak s azon román propaganda szolgálatában áll, mely a Székelyföld lakosságának a magyar államban való elgedetlenségét akarja a világgal elhíttetni és azon mesterkedik, hogy a határok megváltoztatásával a Székelyföld a délerdélyi részekhez csatoltassék. Ezen törekvésekkel szemben a Székelyföld lakossága nemrégén óriási tömegek részvételével és a székelyföldi orsz. képviselők vezetésével tartott népgyűléseken eléggé megnyilatkozott.

Csiksztereda, 1941. január 27-én.

Dr. Pál Gábor, orsz. képviselő

Wirth Károly és társai a Kuria előtt

Ma délután kerül sor a perbeszédekre

Budapestről jelentik: A királyi Kuria Törley Géza titkos tanácsos elnöklésével mára tűzte ki annak a nagyszabású államfelforgatási bűnpernek tárgyalását, amelyben az elsőrendű vádlott Wirth Károly vizsgázott nyomdász országgyűlési képviselő szerepel és rajta kívül 23 ember ellen emelt vádat az ügyészség. A büntető törvényszék ötötanácsa december 21-én hirdetett ítéletet. 24 vádlott közül 14-et bűnösnek nyilvánított és hosszabb-rövidebb ideig tartó szabadságvesztéssel büntetett, tízet pedig felmentett.

A büntetőtanács felségértés elkövetésére létrejött szövetség büntette, továbbá a hatósági közeg elleni erőszak büntette elkövetésére létrejött szövetség nevében mondotta ki bűnösnek Wirth Károly országgyűlési képviselőt és enniatt 4 évi és 6 hónapi

fegyházra ítélte. A többi vádlottat is elítélte.

A Kuria ebben a nagy bűnperben egész délelőtt az iratokat ismertette. Minden valószínűség szerint délután folytatják a tárgyalást, amikor a perbeszédre kerül sor.

Meleghangú táviratváltás Hitler, az olasz király és Mussolini között.

Berlinből jelentik: (NTL) Német ország talpraállásának nyolcadik és fordulója alkalmából III-ik Viktor Emanuel király és császár meleghangú táviratban üdvözölte a Führert. A Führer szintén szívélyeshangú táviratban köszönte meg. Mussolini és a Führer között szintén igen meleghangú táviratváltás volt.

Az élelmiszerkereskedőknek minden 1-én és 15-én be kell jelenteni élelmiszerkészleteiket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki a közéletmezés biztosításáról szóló rendelet módosítása tárgyában. A rendelet értelmében a jogosított kereskedők minden hónap elsején és tizenötödikén a legutóbbi bejelentés után vásárolt készleteket nem az Országos Magyar Terménykereskedő Egyesületnek, hanem a m. kir. Közéletmezési Hivatalnak (Budapest Nádor utca 27) köteles bejelenteni. A rendelet a ki hirdetés napján lép hatályba.

Kinevezések a nagyváradai városházán

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Hivatalos Lap mai száma közli a belügyminiszter rendeletét, amellyel az 1940. évi 26-ik t.-c. 3-ik szakaszában kapott felhatalmazásra kiadott 7800/940. M. E. rendelet 14-ik §-a alapján Nagyvárad th. városhoz dr. Csapó Ferenc egyetemi hivatalnok, szegedi lakost másodosztályú közigazgatási fogalmazóvá, Papp Lajos fővárosi adóhivatali tisztviselőt, adóhivatali ellenőrré, Bányai Imre üzemi tisztviselőt, nagyvárad lakost, adóhivatali pénztárnokká, Bányay Zoltán, Gyapay József és Szegedy János nagyvárad másodosztályú adóhivatali tisztviselőt, továbbá Grünzweig László, Philippi Ernő, Suhajda Antal és Szüts Béla nagyvárad lakosokat elsőosztályú adóhivatali tisztviselővé, Fülöp Kálmán nagyvárad lakost és dr. Tóth Elek alibisi lakost fogalmazási gyakornokká, Birtó Zoltán, Hegedűs István, Küzdy Ferenc, Péter Lajos és Sándor Ferenc nagyvárad lakosokat adóhivatali gyakornokká ideiglenes hatályal kinevezte.

Nagyvárad th. város polgármestere. 3231/1941. szám.

HIRDETMÉNY

A kolozsvári erdőgazgatóság megkeresése alapján felhívom az összes közintézményeket és üzemeket, hogy a város Közéletmezési Hivatalába (Szaniszló-u. 15.) jelen hirdetmény megjelenésétől számított 2 (Kettő) napon belül juttassanak el egy kimutatást a következő adatok feltüntetésével:

1. A közintézmény, vagy üzem megnevezése.
2. Tűzifából felhasznált mennyiség 1940 dec. 15-től 1941 január 15-ike között.
3. Készlet 1941 január 15-én.
4. Szükséglet 1941 január 15-től 1941 április 15-ike között.
5. A 4. pont alatti szükséglet vétel útján biztosítva van-e teljes egészében, részben, vagy egyáltalán nincs.

A kimutatást q-ként kell megszerkeszteni.

Nagyvárad, 1941 január hó 28-án
Dr. Soós s. k. polgármester

Kiadmány hitelűl:

Baranyi, kiadó.

Hitler megrajzolta Európa új arculatát

Európa belső ájujtsága lehetővé tette Angliának, hogy államokat játszon ki államok ellen. Világosan ki volt jelölve a német népközösség helyreállításának útja

Lapunk tegnapi számában bő kivonatban már közöltük Hitler vezér és kancellár történelmi tekintendő hatalmas beszédét. Délután háromnegyed 5 órakor ért véget a beszéd s este fél 7 órakor a Magyar Lapok olvasói már asztalukon találták a beszéd bő séges kivonatát. Mai számunkban egész hiteles feljegyzések alapján teljes egészében közöljük a kétségtelenül történelmi fordulót jelentő beszédet, amelyből víziószereu bontakozik ki az eljövendő új Európa arculata.

— Sokszor volt már a világtörténelem folyamán kormányváltások — kezdte beszédét Hitler vezér és

kancellár — de olyan nagyhorderejű és a világtörténelemre kiható, mint ezelőtt nyolc esztendővel a nemzeti szocializmus uralomrajtásával. Talán még sohasem. Siralmas volt akkor a német nép helyzete. Ha ezen a helyzeten erőszakos beavatkozással valaki nem segít, csak végső katasztrófa következhetett volna be a német nemzet számára.

— Pedig Németországot a világháború felidézésében nem terhelt felelősség. Ezt Roosevelt akkori elnök megbízásából amerikai tudorok állapították meg. A világháború lényeges okai azzal függnek össze, hogy Anglia meg akarta tartani a maga világhatalmát.

rodalmát. Azonban e három évszázad alatt nemcsak Németország került kívül a világversenyen, hanem ugyanez áll Olaszországra is. Ott hasonló tünetek voltak, mint Németországban. Mindenesetre kevésbé vallási, mint inkább állami és dinasztikus természetűek. Ismét más okokból Kelet-Ázsiában más nagy nemzetek kerültek kívül. Ezek 400 éven keresztül különváltak a többi világtól és saját életterületüket figyelmen kívül hagyva, önkéntes visszavonultságba süllyedtek.

— Így módon főleg Európában az erők oly elrendezése támadt, amelyet Anglia az erők egyensúlyának nevezett, ami a valóságban az európai szárazföld dezorganizálását jelenti a brit szigetbirodalom javára. Éppen az volt a brit politika célja évszázadokon keresztül, hogy ezt a dezorganizációt fenntartsa, természetesen nem

A brit világbirodalom keletkezése

— Az angol világbirodalom háromszáz éven keresztül alakult, megpedig erőszakos uton, szakadatlan háborúkban. A demokrácia itt csupán álarc volt. A demokrácia mögött a valóságban mi rejlik? A népek leigázása általánosságban és az emberek gúzsba kötése a részletekben. Ez a demokrácia nem meri megkockáztatni, hogy népeit szavazásra bocsássa abban a kérdésben, vajjon tagjai lennének-e önként a világbirodalomnak.

— Ellenkezőleg. Egyiptomban és Indiában a nacionalisták ezrei kerülnek börtönbe. A koncentrációs táborokat nem a németek találták ki, hanem az angolok. Ők jutottak arra a gondolatra, hogy ilyen intézményekkel törjék meg más népek gerincét és ilyen módon kényszerítsék arra, hogy a demokrácia brit igáját magukra vegyék. Egy másik eszköz erre a hazugság volt és a frázis. Közmondás az, hogy ha az angol Istenről beszél, kelmét ért alatta. Ez ma is így van. Az emberi képmutatás ritkán jutott olyan magas fokra, mint a mai angolok esetében.

— Ennek a háromszáz éves, vérbenázó utnak az eredménye mindenestre az, hogy ma néhány angol uralkodik a világ háromnegyed része felett és negyvenhat emberre keréken 40 négyzetkilométernyi tér jut. Ez a megállapítás azért fontos, mert szemérmellen demokráta hazudozók azt állították, hogy az ugynevezett tekintélyállamok meg akarják hódítani a világot, holott a valóságban a világ hódítói a mi régi barátaink. Ez a brit világbirodalom keletkezése után egyetlen vér és könnytengert hagyott hátra. Ezt a világhatalmat ma sem szellemi hatalommal gyakorolják, hanem a kapitalista vagy gazdasági érdekek hatalmi erejével. Ha a brit világbirodalomnak ezt a különös keletkezését szem előtt tartjuk, a folyamatot magát csak az európai szárazföldnek, mint zárt gazdasági tényezőnek e fejlődésből való teljes kikapcsolása tényével érthetjük meg. Ezt a kiválást mindenekelőtt a német birodalom kikapcsolása dokumentálta. Mig az angolok Istenről beszéltek, de

gazdasági érdekeiket tartották szem előtt, a német nép túlfeszültség következtében vallási vitás kérdéseket emelt oly jelentőségre, hogy e miatt évszázadokon keresztül véres harcokat folytatott. Amilyen mértékben kezdte a német nép erejét bent togyasztani, Anglia ugyanolyan mértékben tudta összeharcolni világbi-

a dezorganizáció neve, hanem más szebb név alatt. Ez a szebb név: az „erők egyensúlya”. Az erőknek ez az egyensúlya, valójában Európa belső ájujtsága, lehetővé tette Angliának, hogy esetről-esetre a szükségnek megfelelően államokat játszon ki államok ellen, s ezzel az európai erőt mindig belső harcokba keverje és ezáltal a maga részéről teljes nyugalommal vonuljon előre a világ viszonylag ellenállásban gyenge területeire.

Anglia szociális belviszonyai

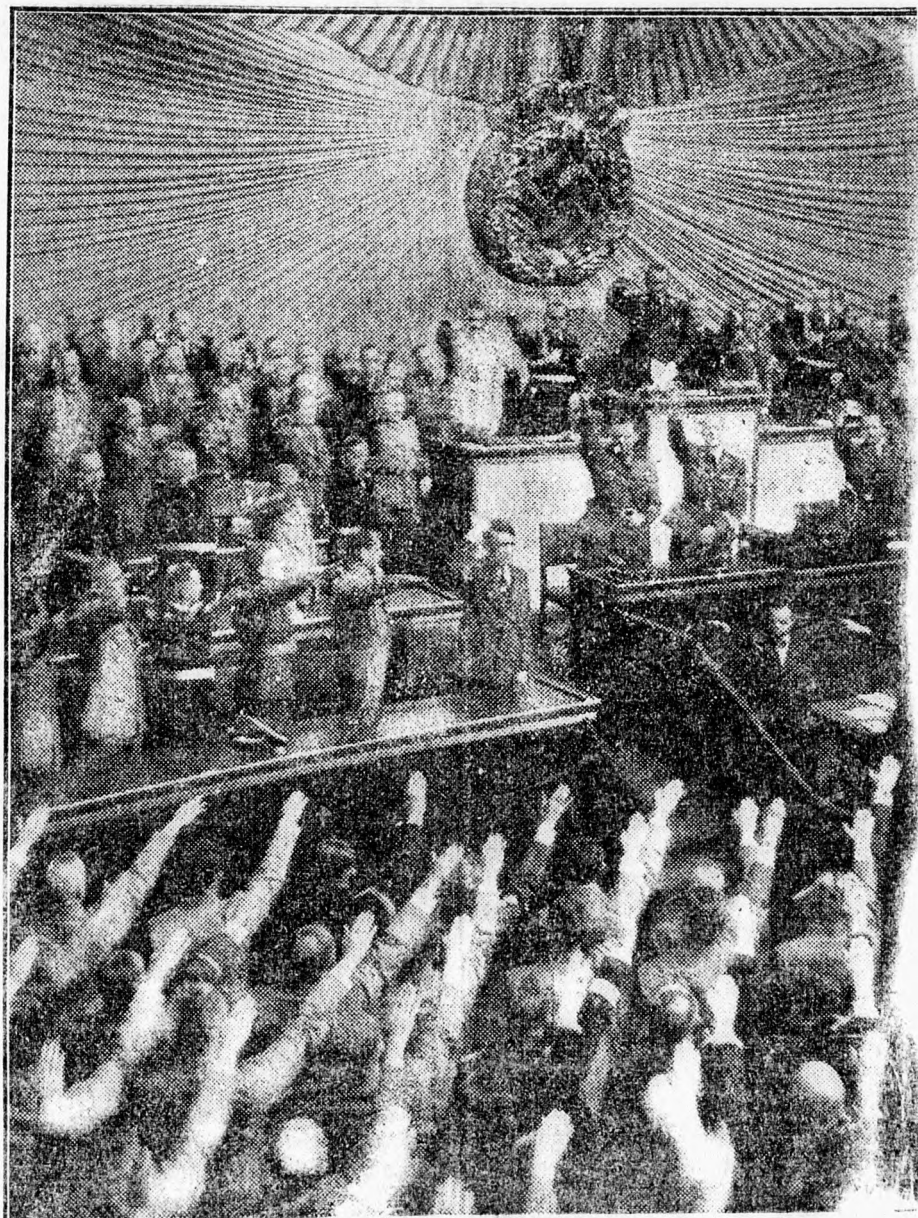
— S mégis — ha ma még Anglia világbirodalmáról vagy Angliáról, mint a világ uráról beszélünk, ez örültség. Anglia világhódítása ellené-

re belsőleg szociális téren a legelmaradottabb állam Európában.

— Szociális téren elmaradt, vagyis olyan állam, amelynek egész telepítése aránylag kicsiny és vékony felsőréteg és ezzel a felsőréteggel összekapcsolódó zsidó társaság érdekei után igazodik. A széles rétege érdekei ennek az államnak a felépítésénél egyáltalán nem játszanak szerepet. Itt a frázisokhoz folyamodnak, beszélnek a szabadságról, beszélnek a demokráciáról, beszélnek egy liberális rendszer vívmányairól, ezalatt azonban nem értenek mást, mint egy társadalmi réteg uralmának a megszilárdítását, amelynek módjában áll, hogy tőkésje segítségével kezébe vegye és irányítsa a sajtót s ezzel ki alakítsa a közvéleményt.

— Így vált lehetségessé, hogy egy olyan államban, amely a föld legnagyobb kincseivel rendelkezik, amelynek mérhetetlen életterék állanak a rendelkezésére, millió és millió embernek semmi rész sem jutott ennek áldásaiból, hanem szegényebben áll, mint a mi túlnépes középeurópai államaink lakossága. Az ország, amely néhány ember számára paradicsom, a tömeg számára a valóságban csupán állandó nyomorúság; nyomorúság a táplálkozásban, a ruházkozásban, elsősorban a lakásban, nyomorúság a kereset biztonságában és végül nyomorúság az egész szociális törvényhozásban. És ha ma hirtelen előáll egy brit munkásszervezeti titkár, aki azonban ellenzéki létére az államtól kap fizetést és azt mondja: „Angliának e háború után, a maga győzelme után hozzá kell látnia a szociális kérdések rendezéséhez, a szociális problémák megoldásához és nekünk törődniük kell a nagy tömegekkel is” — ennek a titkárnak csak azt mondhatjuk, hogy nálunk ez már régen megtörtént.

(Folytatása a negyedik oldalon)

Hitlert ünneplik történelmi jelentőségű nagy beszéde után.

A brit világuralom már kifelé is csak látszat

— De a brit világuralom kifelé is immár csak látszat. Szerte a világon új központok alakultak ki. Új államok keletkeztek. Az egész brit világuralmi gondolat azon alapszik ma is, hogy Anglia állandóan idegenekhez juthasson, akiket felhasználhat a kontinens ellen. Azonban az európai kontinensen kívül is hatalmas államok keletkeztek, amelyek Anglia számára teljességgel megtámadhatatlanok. — Anglia most kísérletet tesz, hogy ezeket a világállamokat egymás ellen kijátsza, s ilyen módon legalább a látszatát tartsa fenn világuralmának. Am magában Európában is a népek felébredése máris lehetetlenné tette a kontinensnek ezt a megbombasztását. A kontinensen bekövetkezett a német nemzet népi kialakulása és ezzel együtt az új német birodalom kiépülése, délen pedig megalakult az olasz birodalom. Így az erők egyensúlya már csak agyremnek tűnik. — nincs meg többé a valóságban.

A világháború is a brit államművészet fejleménye volt

— A világháború okainak velejét — folytatta a Vezér — a következőkbe kell látni: Már 1871. óta, amióta a német törzsek megkezdtek szervezkedni és a német nép nemzeti újjászületésével együtt bekövetkezett a nemzeti egység, Anglia megkezdte Németország gyűlölködő üldözését. Már 1871-ben a brit lapok kezdtek utalni arra, hogy Angliára nézve ez az államalakulat ártalmasabb, mint például a régi Franciaország. A rákövetkező időben — 1871-től 1914-ig — Anglia minden egyes alkalommal háborúra uszított Németország ellen, míg végül is kitért a világháború. — Anglia ennél az alkalomnál is újból idegen segítséget kapott. Idegen segítségre támaszkodott Anglia világuralma kivívásának egész négy évszázada alatt. Először Spanyolország ellen harcolt a hollandok segítségével, azután a hollandok ellen harcolt más államok — köztük Franciaország segítségével, később Franciaország ellen harcolt Európa segítségével és legutoljára Németország ellen harcolt Európa, valamint a rendelkezésre álló egyéb világ segítségével. A világháború kizárólag a brit államművészet szándékos fejleménye volt. Noha akkoriban az egész világot mozgósították Németország ellen, a valóságban mégsem győzték le Németországot. Németországot ezt ma nyugodtan kijelentheti.

— Nem gyakorolhaték bírálatot a mult fölött — fűzte tovább a Führer — ha én nem jártam volna el helyesebben. Ma azonban, mint azoknak a történelmi embereknek az egyike, — akik helyesebben csinálták dolgukat,

bírálatot mondhatok a multról is és kijelenthetem, hogy az 1918. évi eredmény kizárólag annak volt következménye, hogy népünk vezetésében személyes tehetetlenségek ritka felhalmozódása következett be. Németország és a német katona még így is négy éven keresztül megállta helyét egy ellenséges világ rohamával szemben és még tovább is helyt állt volna, ha nem játszott volna közre a német népnek akkor még meglévő hi-

A nemzeti eszme egyesítése a szocializmus eszméjével

Hitler itt rátért a nemzeti szocialista mozgalom alapításának taglalására. Ez a mozgalom elsőnek valósította meg azt az akkoriban delibabosnak vélt és kinevetett gondolatot, hogy a nemzeti eszme egyesítse a szocializmus eszméjével. Ez a folyamat Németországon kívül még csak Olaszországban sikerült, bár egyes demokráciákban azt a látszatot igyekeznek kelteni, mintha ennek az egyesítésnek az elérésére törekednének maguk is.

A Vezér azután ismét megállapította, hogy 1933-ban Hindenburg vezértábornagy elnöksége alatt törvényes uton jutott hatalomra. A nemzeti szocializmus a demokráciában és a demokráciával győzött a demokrácia ellen. Szigorúan törvényes uton biztosított magának minden hatalmi eszközt. Ma is még mindig a német nép megbízatásának az alapján áll, olyan megbízatásnak az alapján, amely szélesebbkörű bármelyik demokrata államférfi mai megbízatásánál.

— Amikor 1933-ban uralomra jutottam — folytatta Hitler — a mi utunk világosan ki volt jelölve. Befelét pontosan megszabta egy 15 évig tartó harc. Becstelen lennék és megérdemelném a megkövezést, ha ettől a programtól csak egy lépésnyire is eltértem volna, vagy eltérnék. Ez a program társadalmilag a következőket jelentette: A német népközösség helyreállítását, valamennyi osztály- és rendi előny kiküszöbölését, a német embereknek közösséggé való nevelését és szükség esetén azok ellenállásának megtörését, akik ehhez a közösségbe nem akarnak beilleszkedni. Gazdaságilag a következőket jelentette: A német nemzetgazdaság felépítését, amely elismeri ugyan a magánkezdeményezés jelentőségét, — azonban az egész gazdasági életet alárendeli az általános érdekeknek. Többé itt nem gondolható el más célkitűzés. Azokban az időkben, amikor a népek kénytelenek a csatatereken védeni érdekeiket és amikor nem lehet kivételt tenni olyanok között, — akiknek sok és olyanok között, akiknek kevés a védeni valójuk, ilyen időkben nem lehet fenntartani gazdasági előnyöket vagy kivételes helyzeteket az általánosság érdekében rovására.

— Mint mindenütt, itt is a tanítás a nevelés, a lassu alkalmazkodás útját követtem, mert büszke voltam arra, hogy ezt a forradalmat úgy hajtottam végre, hogy Németországban még egy ablaktáblát sem zúznak be és olyan forradalmat hajtok végre, amely csupán fokozatosan alakít mindent újjá, amely csak lépésről lépésre halad az új berendezés terén,

székenysége a demokrata világ és a demokrata világot vezető államférfiak becsületességében. Ha Anglia ma azt hiszi, hogy a legendás ismét feltennie az 1917—18. évi propagandá lemezt és ezzel újabb hatásokat érhet el, akkor téved. A német nép azóta okult, de nem is felejtett el semmit. És mi itt nem akarunk kicsinyesek lenni. A történelemben már sokszor történtek olykor-olykor szöszegések. Ami azonban 1918. és 1921. között történt, az a szöszegéseknek szakadatlan sora volt. Soha még nemzetet úgy meg nem csaltak, mint akkoriban a német népet.

míg végül is az egész nagy közösség kialakul.

— És ugyanígy történik ez külpolitikai téren is. Itt egyetlen programot állítottam fel: Versailles kiküszöbölését. A másik világban ma a berygt adják és úgy tesznek mintha egy olyan program lenne, amelyet 1923-ban fedeztek fel. Elég lett volna, ha ezek az urak csak egyetlenegyszer is elolvasták volna azt, amit ezerszer is megírtam. Versailles a legnagyobb igazságtalanság és a leghívtványabb méltatlanság volt egy nagy néppel szemben olyan méltatlanság, amelyre sohasem volt példa a történelemben. Ezzel a programmal már 1919-ben felléptem és már akkor beszéltem róla elsőjében és ezt a programot a hatalomért folytatott harc egész ideje alatt ünneplésesen kötelező parancsnak tekintetem magamra nézve. De itt is ezt a programot nem erőszakkal akartam megvalósítani. Annyit beszéltem róla, — amennyit ember csak beszélhet — bizonyosság erre birodalmi gyűlési beszédeim hosszú sora. Mennyi ajánlatot tettem, mennyire koldultam, hogy legyenek belátók és ne tegyék lehetetlenné egy nagy nép életfeltételeit. De akármilyen javaslatot tettem, az elég volt arra, hogy nyomban igaz-

A német nép tudja, hogy fegyverkeztem, de távolról sem tud mindent

— Amidőn a Saar-vidék visszatért hozzánk, levontuk a következtetéseket: lemondtam a német nyugati határok további revíziójáról. A franciák ezt úgy vették tudomásul, mint magától értetődő dolgot. A francia nagykövetnek kijelentettem, hogy ez nem annyira magától értetődő, mint ahogyan a franciák azt képzelik. Mi ezáltal áldozatot hoztunk a békéért, de ennek fejében legalább a békét meg is akarjuk kapni. Csak hogy ezekben az országokban ezeknek a kapitalista plutokrata érdekszövetség rövid idő alatt újból és újból a felszínre tört.

— Amikor azután láttam, hogy

Németország csak gyarmatait kívánta vissza Angliától

— Amikor Franciaország belépett a mostani háborúba, egyáltalán nem volt rá oka. Egyszerűen kedve volt megint Németország ellen harcolni, szét akarta forgácsolni a birodalmat, letépni róla az Ostmarkot. Birodalmunk megsemmisítésének valóságos álmokéibe ringatták magukat bele,

lomba hozzon egy bizonyos zsidó nemzetközi nagytőkés klikket.

— Azokat a birodalmi gyűlési beszédeimet és egyéb beszédeimet, amelyeket 1933. május 17-től kezdve tartottam, valamennyi emlékiratomat egyetlen gondolat hatja át: megtalálni minden körülmények között azt az utat, amely lehetővé teszi a szerződés békés revízióját. Hogy ez a szerződés alávaló okmány volt, azt végül maguk az okmány szerzői is elismerték, sőt még azt is elismerték, hogy tanulmányozni kell egy revízió lehetőségét. Ez a Népszövetségnek a rendeltetése lett volna. A berlini demokraták ott koldultak a Népszövetségben, térdrogytak Genfben a nemzetközi fórum előtt és úgy könyörgöttek: „Adjatok nekünk revíziót”.

— Minden hiábavaló volt. Néhány hónap múlva már beláttam, mint nemzeti szocialista, hogy ez előtt a fórum előtt semmit sem lehet elérni. Ebből azután le is vontam a következményeket. A mi ellenfeleink miniket nyilván összetévesztettek azokkal az emberekkel, akikkel 1918. november 6-án dolguk volt. A német népnek azonban ezekhez az emberekhez nem volt közük. Nem lehet tőlünk azt várni, hogy Genfben meggyünk és ott állandóan koldulunk. Ha ezt felteszik rólunk, akkor összetévesztik az egykori német tűzharcost az 1918. évi árulókkal. Az angolok talán valóban azt képzelik, hogy engem valami kisebbségű emberként lát el Angliával szemben? Annak idején hazugsággal győztek le minket, a brit katonák azonban nem győztek velünk szemben.

Hitler kancellár ezután kimutatta, hogy Németország kényszerűségből hagyta ott a Népszövetséget és a leszerelési értekezletet, majd így folytatta:

— Azt az utat követtük, amelyen kényszerűen kellett haladnunk, de mindig gondoltunk arra, hogy lehetőleg mégis megegyezésre jussunk. És utalhatok arra, hogy ez egy ízben csaknem sikerült, nevezetesen Franciaország irányában.

Angliában a világháború régi háborus uszítói újból megkezdtek gonosz tevékenységüket, amikor Churchill ur, Eden, Duff Cooper, Hore Belisha Chamberlain és Halifax ugyanúgy elkezdtek igazat mondani, mint annakidején, tisztában voltam vele, hogy ezek az emberek nem azon igyekeznek, hogy igazságos megegyezést találjanak Németországgal, hanem újból azt hiszik, hogy Németországot könnyűszerrel leteperhetik. Ezekben az években, 1934-től kezdődően most már fegyverkeztem, még pedig nagyon is fegyverkeztem. A német nép tudja ezt ma már, de még távolról sem tud mindenről. A lényeges az, hogy mindez megtörtént.

Frenczel Sándor

tűkör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Melegágyrákok és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

fatban pedig azt mondtam: ezt majd egyszer kialakusszuk. Az időpont sem jön számításba. Anglia számára céltalan dolog ezek megtartása, hiszen 40 millió négyzetkilométer területe van, mit csinál vele? Semmit. Egyszerűen az öreg uzsorások fősvénységéről van szó, akik nem akarják odaadni, ami-

Az óceánon innen és túl lévő uraknak csak egyet mondhatok: „a szociális lelkiismeret világa fog győzni!...”

— Ennek oka tisztán áll előttünk a német egységben rejlik. Gyűlölik államunkat, mindegy, milyen legyen külső megnyilvánulása: császári vagy nemzetiszocialista, demokratikus, — vagy tekintélyi. Másodszor: mindegy, mennyire gyűlölik ennek a birodalomnak szociális felemelkedését.

— Az Óceánon innen és túl lévő uraknak csak egyet mondhatok: az ébredő szociális lelkiismeret világa fog végül is sikert elérni. Bizonyítékaink vannak arra, hogy ezen a téren már a többi országokban is kezdenek jelentkezni a válságok. Ha angol munkásvezérek most hirtelenében új szociális gondolatokkal állnak elő, — ezek olyan elcsépeltek és ócskák, hogy csak egyet mondhatok nekik: Csak csomagolják be ezeket a podgyászukba, ez olyan holmi, amit mi már levetettünk.

— Ha a háború még sokáig tart — folytatta a Vezér — ez nagy szerencsétlenség lesz Angliára. Még sok mindent meg fognak érni. Egyszer csak kiküldenek majd az angolok egy szakbizottságot, hogy vegye át a mi programunkat.

Hitler azután újból a népek közötti viszály elsímitására tett kísérletekre tért rá, majd így folytatta:

— Minden hiába volt! A népek vért tehát újból oda kell állítani egy-

jük van. Pedig én nem olyasmit kívántam, ami az angoloké volt, hanem csupán azt, amit tőlünk 1918-ban és 1919-ben Wilson amerikai elnök ünnepélyes ígérete ellenére elraboltak. Újból és újból kezdet nyújtottam az angolok felé, de minden hiába volt.

egészen kis pénzes érdekcsoport szolgálataiba. Azonban egyet máris mondhatok: Ezt a háborút gyakorlatilag már eldöntötte az az év, amely mögöttünk van... Angliát elűztük a kontinensről... — És még egyet mondom: Minden lehetőséget már eleve számításba vettünk.

— Nem régen olvastam, hogy az angolok valahol nagy támadást akarnak kezdeni. Egyetlen vágyam, hogy ezt közöljék velem, már előre kiüríttem a kérdéses területet. Nagyon szívesen megkímélem őket a partizánlás nehézségeitől. Legalább szembe nézhetünk majd ismét egymással, mint Flandriában... Mire számítanak az angolok? Mi itt állunk ezen a szárazföldön és innen bennünket többé senki el nem mozdít. Bizonyos támaszpontokat teremtettünk magunknak és ha eljön az óra, neki-lendülünk a döntő csapásnak. Hogy erre használtuk ki az időt, azt ezek az urak ebben az évben történelmileg tudomásul fogják venni. Miben bízhatnak hát? Mások segítségével? Amerikában? Csak egyet mondhatok: Minden lehetőséget már eleve számításba vettünk. Mindenki előtt világos, aki nem akarja tulságosan félrecsavarni az igazságot és annak ellenkezőjét állítani, hogy a német nép nem tervez semmit az amerikai nép ellen.

Minden hajót megtorpedóznak...

— Németország az amerikai szárazföldön még sohasem képviselt érdekeket, hacsak arról nincs szó, hogy együtt harcolt ennek a kontinensnek szabadságáért. Ha most ennek a szárazföldnek az államai netalán megkérlik a beavatkozást az európai ösztetüléskébe, akkor annál gyorsabban változik meg a célkitűzés: akkor Európa mégis csak védekezni fog. Egy dologban azonban létes elköteleseknek senki se adja át magát: aki azt hiszi, hogy Anglián segíthet, annak minden körülmények között tudnia kell, hogy minden hajót megtorpedóznak, akár komoly, akár jelentéktelen, amely torpedócsöveitől élé kerül.

— Olyan harcban vagyunk, amelyet mi nem akarunk. Ellenkezőleg Többször nem lehetett volna jobbunkat odanyujtanunk a többieknek. Ha azonban a többiek akarják a harcot és a céljuk, hogy a német nemzetet kiirtsák, akkor még elképedten fognak révületükből felébredni.

— Azt is szívesen hangoztatják bizonyos oldalról, hogy Olaszország előbb vagy utóbb kiáll a harcból, hogy Milánóban forradalom tört ki és így tovább. Akik így beszélnek, azok Németország és Olaszország viszonyát csak úgy látják, ahogy ők tartják fenn többnyire kapcsolataikat. Amikor a demokráciáknál egyik segít a másiknak, ellenszolgáltatásul mindig kíván valamit, így például tá-

maszpontokat és azokat meg is szállja. Amikor az olasz repülőrajokat áttették az Atlanti-óceán partjára, az angol újságok arról beszéltek, hogy az olaszok most belebeszélnek hadvezetésünkbe és hogy a jövőben ennek fejében támaszpontot követelnek érte az Atlanti-óceánon. Most viszont, amikor a német rajok Szicíliában vannak, azt mondják, hogy Németország valószerűleg lefoglalja magának Szicíliát.

— Az urak meg lehetnek róla győződve; ezzel a fontoskodó kifogással sem Németországban, sem Olaszországban egyetlen embert sem lehet megmozdítani. Ezek mindenekelőtt arra mutatnak, hogy a többiek nem értik meg a háború értelmét, de annál jobban értjük mi: ahol üthetünk Anglián, ütni is fognak rajta. Az urak meg lehetnek győződve róla: Az elszámolás egyetemes lesz és az egyetlen a háború végén ki kell majd egyenlíteni: tételt tételért, négyzetkilométert négyzetkilométerért.

— És még egy dologról kell meggyőződve lenniök: a Duce és én nem vagyunk sem zsidók, sem üzleti alkuszok. Ha mi ketten egymásnak kezdet nyújtunk, olyan férfiak kézzelről van szó, akiknek van becsületük. És ez az év folyamán remélhetőleg még kiviláglik az urak szemében.

— Talán a Balkánban is reménykednek. Én erre sem sokat adnék mert az az egy bizonyos, ahol Anglia

Leipzig Birodalmi Vásár 1941

Tavaszi vásár: március 2-7-ig. Meglátogatása jól gyümölcsöző vállalkozás.

Vízumkedvezmények. — Vasuti kedvezmények. Jelentkezési határidő: február 4.

Minden felvilágosítást ad: a Leipzig Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest IV., Váci utca 1/5. félem. 6. (Bejárat Türr István u. 8.) Tel. 580-540. és a Leipzig Vásár tiszteletbeli képviselője: Schuster Ludwig, német konzul, Nagyvárad, Hlatky Endre u. 1. Tel.: 21-35.

megjelenik, ott mi támadjuk

Miután a Vezér gunyos hangon említést tett a német emigránsokkal folytatott brit propagandáról, így folytatta beszédét:

— És ha majd azt mondják: „Igen, de mi csoda hibákat követnek el.” — Uramistenem, ki nem követ el hibákat? Ma reggel olvastam, hogy én 1940-ben hét hibát követtem el. Hét hibát. Ez az ember tévedett. Én utánaszámoltam. Nem hét hibát követtem el, hanem 124-et. Csakhogy to-

vább is számoltam: — Ellenfeleim 4,385.000 hibát követtek el. Mi majd csak boldogulunk a magunk hibáival. Ha ebben az évben éppen annyi hibát követünk el, mint az előző évben, akkor az év végén térdenállva mondok hálát az Uristennek, hogy csak hét hibát engedett elkövetnem. Ha pedig az ellenfelek olyan sok okos dolgot visznek véghez, mint ebben az elmúlt esztendőben, azzal én is meg leszek elégedve.

A tavasszal megkezdődik a tengeralattjáró-háború

— Így megyünk bele az új esztendőbe egy annyira felszerelt véderővel, amilyen a német történelemben még sohasem volt. A szárazföldön a hadosztályok számát hatalmasan megnöveltük. A vezetők és a közkatonák egyszerre, de hallatlanul nagy tapasztalatát értékesítettük mert dolgoztunk és tántoríthatatlanul dolgo-

zunk. A felszerelést javítottuk. Ellenfeleink majd meglátják, mennyire javítottuk. A tengeren a tavasszal megkezdődik a buvárhajó-háború és ekkor majd ott is észreveszik, hogy mi nem szunyókáltunk. A légi fegyvernem hasonlóképpen elvégzi, amit maga elé szabott. Így vagy amúgy, az egész véderő ki fogja kényszeríteni a döntést.

1941 Európa nagyarányú újjárendezésének éve lesz

— Az 1941. év — és erről meg vagyok győződve — Európa nagyarányú újjárendezésének történelmi éve lesz. A program nem lehet más, mint a világ feltárása mindenki előtt, megtörsé bizonyos népek zsarnokságának. Ez az év hozzá fog járulni ahhoz, hogy igazán biztosítsuk a népek kölcsönös megértésének alapjait és ezzel a népek kiengesztelődését. Nem akarnék megfeledezni egy visszaemlékezésről: Még 1939 szeptember 1-én elcsoztam a német birodalmi gyűlésen arra, hogy ha a zsidóság a világot igazán beletaszítja egy általános háborúba, ezzel Európa egész zsidósága elfáradt szerepét. Még ma is nevelhetnek ezen, de az elkövetkező hónapok és évek megmutatják, hogy ebben a tekintetben is helyesen jósoltam. Már most is látjuk azt, hogy a faji sajtóságok felismerése tőlünk hogyan terjed át egyik népről a másikra és remélem, egy napon majd azok a népek is, amelyek ma még ellenségekként állnak velünk szemben, felismerik az ő nagyobb belső ellenségüket és akkor mégis csak egy frontba lépnek velünk: az árja emberiség frontjába a nemzetközi zsidó ki-zsákmányolással és néprontással szemben.

— Az elmúlt év a legnagyobb sikerek éve volt, de mindenesetre a nagy áldozatoké is. Ha a halottak és sebesültek száma minden korábbi háborúval összehasonlítva kicsiny volt is, az áldozat mégis súlyos azoknak az egyeseknek, akiket érintett. Egész rokonszenvünk, szeretetünk és gondoskodásunk azoké, akiknek ezeket az áldozatokat el kellett viselniük. Ők szenvedték el azokat az áldoza-

tokat, amelyeket az előttünk járt nemzedékeknek kellett meghozniok. A nemzet dolgozott minden terén. Mindegy, mielőtt a német asszony. Csodálatraméltó közösségi gondolat tölti el népünket. Ma csak azt óhajtom, hogy ez a gondolat egész erejével maradjon fenn közöttünk az elkövetkező esztendőben. Fogadjuk meg, hogy ezért a közösségért akarunk dolgozni, hogy ennek a közösségnek szolgálatában kiküzdjük a győzelmet, s az legyen az imádságunk, hogy az Ur-isten ne hagyjon el bennünket ennek az esztendőnek harcában.

Közgyűlést tartott a katolikus írók és hírlapírók Pázmány Egyesülete

Dr. Paál Árpád mondott beszédet az erdélyiek nevében

Budapestről jelentik: (Magyar Kurír) A katolikus írók és hírlapírók országos Pázmány Egyesülete esztendőnk este tartotta közgyűlését. Glatzfelder Gyula esanádi püspök megnyitja után, Hinda Zoltán ügyvezető elnök emlékezett meg az elmúlt évről és üdvözölte a visszatért erdélyi írókat és újságírókat. Ez utóbbiak nevében dr. Paál Árpád orsz. gyűl. képviselő, főszerkesztő mondott köszönetet. Hangoztatta, hogy mindenkor tanúságot akarnak tenni magyarságukról. A közgyűlés után megtartották a szokásos Pázmány serleg vacsorát, amelyen Karafiáth Jenő főpolgármester mondott zárbeszédet.

RÁDIO Könyvügynek a kirakatban

SZOMBAT, FEBRUÁR 1. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Kik voltak a boszorkányok.” Vas Olga dr előadása.
- 10.45 „Mit nézzünk meg?” A közép-kori magyar miseruhák a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Oberschall Magda dr. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Hegedűs Miklós hegedű, zongorakísérettel.
- 12.40 Hírek.
- 12.55 Sidlo-Manninger Angela érekel, zongorakísérettel.
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30 Hanglemezek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 16.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
- 16.15 Harsányi Gizi mesél.
- 16.45 Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Táncalemezek.
- 17.45 Rádióposta.
- 18.15 A Turul Szövetség „Szépmíves Regösök.” Ady estjének közvetítése az egyesület diszterméből.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Sümegei farsang.” Hangjáték három felvonásban. Irta Urai Dezső. Rendező Kiszely Gyula.
- 20.40 „Innen-onnan.” Hangépek.
- 21.10 „Mit kíván a német katona?” Részletek a német birodalmi rádió január 26-i kívánsághangversenyéből. Hangfelvétel.
- 21.40 Hírek, időjárás-jelentés.
- 22.00 „Táncoljunk.” Közreműködik a Rádió Szalonzenekara és Veress Károly és fia cigányzenekara a Pannónia-szállóból. Hangfelvétel.
- 22.00 „Táncoljunk.” Közreműködik a Rádió Szalonzenekara és Veress Károly és fia cigányzenekara a Pannónia-szállóból. Hanglemezekkel.

Közben

- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II.

- 17.15 A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edit alapítónőnk asszony: Missziós üzenetek.
- 17.45 Táncalemezek.
- 18.15 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági főlőrája.
- 18.45 Toki Horváth Gyula cigányzenekara.
- 19.45 Pusztai Sándor verseiből ad elő.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Ügetőversenyeredmények.
- 20.20 „Régi jó idők muzsikája.” Előadja Csuka Béla.
- 21.00 „Október Erdélyben.” Boldizsár Iván előadása.
- 21.30 Időjárás-jelentés.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
 okl. írásszaktanítónál tanulhat
 Kossuth L. u. 11. II. em.

A könyvügynek nem tartozik a legrokonszenvesebb mesterségek közé s ha vannak üzletemberek, akik sok bosszúságot okoznak a tájékozatlan és jóhiszemű közönségnek, akkor bizonyára elsősorban a könyvügynek azok. És ebben alapjában véve van valami tragikus, mert — amelyet, hogy sok szemetet, értéktelen sorozatot, drága, hivalkodó és üres disztribumot sóznak a közönség nyakára, — a komoly tudomány és irodalom terjesztői és népszerűsítői ök, akiket némi tulzással és jóakarattal a művelődés pionírjainak is lehetne nevezni. Hiszen ök viszik el a legtávolabbi falvak irástudó embereihez is a klasszikus regénytárolatokat, a modern költők antológiáit, a gyakorlati ismeretek tárházait, külföldi és hazai írók nevét és műveit s ha H. G. Wells, Tolstoj, Hugo Viktor, Thomas Mann, Mikszáth, Móricz, Zilahy, Kodolányi és a többieket éppúgy meg lehet találni a fővárosi bankigazgató asztalán, mint a falusi körorvos, tanító vagy akár a tanítók középbirtokos könyvtárában, az jó részt a könyvügynek kemény és nem ritkán agyafúrt munkájának, talakodó készségének és rábeszélő művészetének köszönhető. Nehéz pálya az övék; nehezebb, mint azoké, akik posztót, porszót, gyorsfűtőt vagy különleges infúziókat árulnak, mert az ö portékájuk sokkal kevesebb embernek kell, mint amennyi az irodalmi és tudományos könyvtárművelés fenntartásához szükséges. Nagyon sok ember csak azért olvas, mert egy gyöngye pillanatában bedőlt a könyvügynek s ha már birtokába jutott egy klasszikus, modern vagy népszerű sorozatnak, Isten neki, végig is böngésszi azt, ne hogy azzal a szemrehányással legyen kénytelen illetni magát, hogy hiába dobta ki a pénzt. S ha így evés közben sokaknak csakugyan megjön az étvágyuk és szorgalmas könyvolvasókká válnak, az nem egyszer megint csak a könyvügynek érdeme.

De amit mostanában a budapesti könyvügynek művelnek, az mégis csak tulzás. Rajokban szabadultak a felszabadult erdélyi részekre, mint kiaknázatlan, szűz területekre s a könyvügynek módszereitől elszakott, értetlen erdélyi közönség hiszékenységét, tájékozatlanságát kihasználva, olyan üzleteket kötnék, amelyek nem mindig mondhatók tisztességeseknek.

A leghajmeresztőbb trükkökkel turakodnak be a kiszemelt áldozatokhoz és olyan mesékkel környékezik meg öket, amelyekből sokszor egyáltalában nem derül ki a könyvelés célzata. Még olyan előkelő könyvkiadó cég egyik ügynöke, mint a Singer és Wolfner, sem riadt vissza attól a fogástól, hogy tisztán jóteknységű ügyben jár s az áldozatkész polgár aláírása mindössze havi egy pengő lefizetésére kötelez, amely összeg ilyen és olyan társadalomvédő munka támogatására szolgál. A jószívű aláíró csak akkor jött rá, hogy drága könyvsorozatot vásárolt, mikor megkapta az első köteteket.

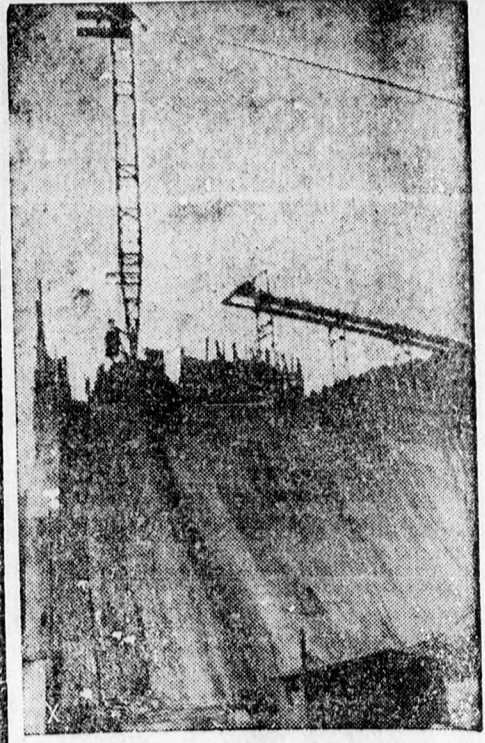
Mások a nyújtásokat rohamozzák meg és azt ígéri, hogy a nyugdíjasok panaszaiban tognak eljárni az illetékes tényezőknél s erre felhatalmazást kérnek. Az aláírás ismét nagyobb könyvrendelési jelent, aminek visszacsindlására aztán nincs mód többé.

Gyakori trükk, hogy előkelő személyiségekre való hivatkozással jelentkezik a könyvügynek az erdélyi snobnál, aki az ő tudomása szerint kiemelkedő egyéniség s kizárólag mint ilyen vonta magára érdeklődését. A hölgy vagy az uriember meghatottan fogadja a kitünő fellépésű ügynököt, jóleső érzéssel veszi tudomásul a saját külön címére érkezett üzenetet, konyakkal kínálja meg kedves vendégét s mikor már teljesen el van andalítva saját nagyságától, derül ki, hogy könyvtárából még hiányzik Gulácsy Irénnek, Zilahy Lajosnak, vagy Somogyváry Gyulának egy egész sereg műve, amelyek megrendelésétől már az üzenetküldő előkelőség személyére való figyelemmel se tekinthet el...

A zsidókat egy képzeletbeli Magyar Nemzeti Szövetségbe íratják be, amely jogvédelmet és olyan előnyös helyzeteket ígér, melyeken mint sziklagátakon törnek meg a zsidótörvény, a nemzeti szocializmus és más „barbár törekvések” hullámai. A gazdag zsidó díszes belépési oklevelet ír alá, amelyről utólag természetesen kiderül, hogy az nagyarányú könyvvásárlás kötelezettségével is jár.

Van ügynök, aki a rongyos gardára hivatkozik, amelynek kiadványát minden jó magyarnak megvásárolni kutyra kötelessége, más ügynök nyilas érzelmekre vagy tűzharcos hiúságra tapint rá s a legtöbb esetben olyan ostyában adja be a könyvvásárlás tényletét, amiről a kitünő hazafi, a lelkes nemzeti szocialista, vagy az érdemes frontiharcos csak az elfogyasztás — illetve az aláírás után tudja meg, hogy mit vett be...

De igazságtalanok lennénk, ha nem állapítanánk meg, hogy járkálnak könyvügynek erdélyi városainkban, falvainkban, akik tiszteltreméltó vállalkozások szolgálatában állanak s eszközeikben sem lépik túl a megengedhetőség határait. Iyennek látszik a Petőfi Társaság vállalkozása, amely pártoló tagokat gyűjt a nagyteknitelyű irodalmi társaság számára s a — kifejezetten — pártoló tagsági díj fejében Jókai Mór felelevenítendő folyóvátának, a Koszoru-nak s ráadásul haronta egy Petőfi társasági könyvkiadványának a megküldését ígéri. Ezzel kapcsolatban a „Nagyváradi” című lapban fölényes hangú cikk jelent meg, amely szerint a Petőfi Társaság ügynöke rendes tagságot ajánl, tehát nagy íróvá való avatással kecsegtet arra az esetre, ha X vagy Y aláírja az eléje terjesztett ívet és évi 44 pengőt fizet... Azt hisszük, ekkora elmésség és vakmerőség már mégsem tetelezhető fel nagyváradi könyvolvasó emberek körében tevékenykedő ügynökötől s az említett lap cikkírója, aki, mellesleg mondva, némi illetéktelenséggel veszi védelmébe a Petőfi Társaságot és Petőfi Sándort, bizonyára célt tévesztve süttötte el az ügynöki túlkapások megfenyítésére egyébként nem indokolatlanul megtöltött mordályát. (j b.)

A németek ujjáépítik az Eszakon elpusztult utakat, hidakat, üzemeket. — Ez a kép is egy ilyen ujjáépítésről készült

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— Tokaji aszu — filléres helyárakkal. Szombaton délután 4 órakor Szilágyi-Eisemann Áriási sikerű operettjének, a Tokaji aszunak első délutáni filléres helyáru előadása lesz, a bemutató parádés szereposztásában. Minden fősztintí jegy 80 fillér, minden emelet: jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

— A Szigligeti színház első eredeti bemutatója: Judith kapitulál. Zenés vigjáték 3 felvonásban. Irta Ságody József. Zenéjét szerzette: Ilmics László. Rendező Tihanyi Vilmos. — Karnagy: Sárdi Alajos. A szerzők személyes jelenlétében. Főszereplők: Jurik Ica, Komlós Juci, Rappert Dódi, Horváth Mici, Borsos Manci, Bortos Csilla, Berengh Béla, v Molnár Iván, Nagy Ferenc, Bihari Zoltán, Barsy Béla, Lendvay József. A diszleteket festette: Kovall István, a Nemzeti Színház diszletfestője. A szombaton esti ünnepi bemutató előadásán a szerzőkön kívül részt vesznek fővárosi színpadi szerzők, újságírók, fotóriporterek, akik színes riportokban számolnak be a darab előrelátható nagy sikeréről. — A Judith kapitulál zenés vigjáték szombaton este A. bérletben, vasárnap délután 4 órakor és este háromnegyed 8 órakor, valamint hétfőn este B. bérletben lesz a színház műsorán mindenkor rendes helyárakkal.

— A Sevillai borbély előadása. A színházi iroda közleménye. Február hó 5-én, szerdán este háromnegyed 8 órakor a szezon első opera előadása lesz, amikor is budapesti vendégekkel színrekerül Rossini 3 felvonásos vigoperája, a Sevillai borbély. Közreműködnek: dr Dalmoky Viktor, Szabó Ilonka, Rác Tilda, Csóka Béla, Szóts D. Péter, Szabó Lajos, dr Sándor István. Rendező: Szóts D. Péter Karnagy, Szathmáry Endre. 40 tagú zenekari kísérettel, nagy kórossal. Jegyek a színházi pénztárnál már válthatók.

Heti műsor:
 Pénteken este háromnegyed 8 órakor filléres helyárakkal: **Bécsi gyors.**
 Szombaton délután 4 órakor filléres helyárakkal: **Tokaji aszu. Operett.**

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
 félre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
 adunk vissza

HLATKY FŐISPÁN ÉS DR. SOÓS POLGÁRMESTER MEGLÁTOGATTA A BÁBAKÉPEZDÉT. Nagyvárad. Saját tud. Látogatást tett a polgármesternél dr. Vajna Gábor, a bábaképezde újonnan kinevezett igazgató-tanára. Hlatky főispán és dr. Soós polgármester esütörtökön délután keresték fel a bábaképezdét és megvitatták azokat az intézkedéseket, amelyek föléltlenül szükségesek a további munkához.

SZEMLÉT TARTOTT A DUNA-ÁRADÁS HELYSZÍNÉN A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER. Budapestről jött a MTI: Bárány Dániel földművelésügyi miniszter esütörtökön délután a Duna áradással fenyegető vidékének, megtekintésére indult. A késő estig tartó szemleútja során mindenütt megtekintette az árvíz védelmi munkálatokat és megvitette a szükséges intézkedéseket.

AZ IRGALMAS NŐVÉREK GYÁLSZA. Eppen egy hónapja, hogy meghalt a Szent József kórház főnöknője, most ismét gyászbororult a ház. Az új főnöknő, *Umbekend* Kamilla nővér, életének 46. szent évének 11-ik évében meghülésből származó kétoldali tüdőgyulladásban, a szentsegek újratos felvétele után, Isten akaratában megnyugodva, mosolygva jobblétre szenderült január 30-án. Temetés február 1-én 9 órakor lesz. A Szent Vince Intézetben van felravalozva.

ORVOSI HIR. Dr. Németh Béla fogszakorvos Hitler Adolf-utca 11. Rendel. e. 9—11-ig, délután 3—6-ig

FIGYELMI A Szent Vince Intézet elöljáróságának tudomására jutott, hogy a városban egy hölgy jár gyűjteni a Szent Vince Intézet részére. — Senki sincs ezzel megbízva, Tessék tőle igazolványt kérni, a nevét és lakását felírni és a rendőrségre jelenteni.

A VÁROS VEZETŐSÉGE A SZEGÉNY GYERMEKEK EBÉDELTESEI AKCIÓJÁN. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester, dr. Dalló László tanácsnok és dr. Heinrich tiszti főorvos látogatást tett az Immaculata zárdában, ahol megtekintették az iskolásgyermekek részére felállított étkezdét. A város 640 gyermek részére ad ingyen ebédet, ebből 240-en bent étkeznek, 400-nak pedig kihordják az ételt. Az ingyenebéd-akciót száz napra tervezik. A látogatók a legteljesebb mértékben meg voltak elégedve a tapasztalattal. Vasárnap a város újabb szegényfelfegyverző akciót tart. A Kereskedelmi Csarnok nagytermében 1000 gyermeknek osztanak szét cipőt.

A vagyonválság fejében fizetendő új buzaárak. A Magyar Pénzügyi Iroda jelenté: A pénzügyminiszter a mezőgazdasági vagyonválság fejében fizetendő buza árát 1941 február hónapra szóló törvényi mértékszámánkat 23 pengőre állapította meg.

Feljegyzések

A győri törvényszék ötös tanácsa különös ügyben ítélt meg a napokban. A vádlottak padján Lipschütz Vilmos 53 éves szombathelyi zsidó borkereskedő ült. A vádirat szerint múlt év december 11-én reggel hat óra tájban, amikor még alig járt valaki az utcákon, említett zsidó Lipschütz Vilmos többször lekötötte az Ipari és Kereskedelmi Rt. szombathelyi üzletének kirakataiba kifüggesztett nemzetiszínű „Magyar keresztény üzlet” feliratu táblát. Az ügyész ezt a becsületlen, zsidó feji tulajdonságokat annyira jellemző eljárást: a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségnek minősítette.

A zsidó egyszerűen tagadott. Nem is lett volna zsidó, ha nem tagadott volna. Hiszen nemzsidóval szemben nem kötelezi őt az igazmondás. Így tanították a sötét zugiskolákban, így nevelte őt a szülői ház és a zsidó közösség. Lipschütz ur kijelentette az ötös tanács előtt, hogy nem érzi magát bűnösnek. Istentiszteletre ment — szól a meséje — és utközben köhögési inger fogta el. Lehet, hogy valóban ráköpött a táblára, de nem szándékosan tette.

Ha a Talmudban nem lennének ilyen bölcs kimagyarázkodási minták, akkor ezt is be kellene írni okulásul a későbbi nemzedékek számára.

Lássuk, mit szólnak Lipschütz ur vallomásához a tanúk.

Tanuként kihallgatták Horvát Kálmán részvénytársasági igazgatót, a Baross Szövetség szombathelyi elnökét. Elmondotta, hogy a szombathelyi kereskedők már többször panaszkodtak nála, hogy ismeretlen tettes állandóan leköpi a „Magyar keresztény üzlet” feliratu táblájukat.

A nyomozásba a rendőrség is bekapcsolódott, de nem sikerült a tettest elfogni. Már éjszaka is őrségek állítottak az üzletnek elé. A kérdéses reggelen egy kecskeszakállú férfi le-

pett a kirakathoz és kétszer lekötötte a táblát, majd elfutott. Az üzlet két altisztje utánaeredt és elfogta. Rendőrt hívtak, aki igazoltatta, majd visszakísérték az üzlet elé. Ott beismerte, hogy ráköpött a táblára.

Az ötös tanács bűnösnek találta Lipschütz urat. Harmáncnap fogházra változtatható 300 pengő pénzbüntetésre, egyévi hivatalvesztésre és politikai jogainak egyévi felfüggesztésére ítélte nem jogerős ítélettel egy olyan magyar zsidóval szemben, aki gyalázatos tettével a magyar nemzeti színeket, a magyar törvényeket, ennek az országnak keresztény öntudatát, minden keresztény magyar kereskedő önértékét sértette meg. Megérdemelt volna, hogy azonnal kiutasítsák abból az országból, amelynek keresztény ujjáébredése nem izlik vad bosszuvágytól és gyűlölettel égő szívének.

Hosszu évtizedek óta állnak már a magyar városokban az üzleteken kihívóan, szemtelenül a jelzések: ez is zsidó üzlet, az is zsidó üzlet, a másik is, a harmadik is, mind zsidó üzlet. Nem felirással, hanem az ajtófélfára „mezuzájával”, a tulajdonos nevével. S nekünk nem jutott eszünkbe azt tenni ezekkel az üzletekkel, amit Lipschütz ur tett a „Magyar keresztény üzlet” felirással. Sőt, jártunk és járunk ezekbe az üzletekbe még ma is, anélkül, hogy a szégyen pirja borítaná el arcunkat.

Távol áll tőlem, hogy Lipschütz zsidó példáját követendőnek állítsam olvasóink elé. Nem, ez a zsidóság módszere. Nekünk másképpen kell felelnünk az ilyen inzultusokra. Kerüljük el a zsidó üzleteket, úgy kerüljük el, mint a belpoklos telepeket. Értsük meg végre a zsidósággal, hogy náluk nélkül, magunkban, magunk között akarunk élni. Mindenekelőtt pedig a Lipschützök nélkül. (P. I.)

DISZDOKTORRÁ NEVEZTE KI A HANNOVERI FŐISKOLA DR. THYSEN-BORNEMISZA ISTVÁNT. *Hannoverből jelentik* (NTI): A hannoveri technikai főiskola rektora a hírodalmi nevelésügyi miniszter engedélyével dr. *Thyssen-Bornemisza* István bárót, a hannoveri technikai főiskola és a magyar-német kultúrcsere érdekében szerzett érdemeinek elismeréséül díszdoktorrá nevezte ki. Báró Thyssen-Bornemisza, mint ismeretes, ötvenezer márkás alapítványt tett a hannoveri főiskolán tanuló magyar diákok céljaira.

Előadás a Gépipari Középiskolában. Az elmúlt századok híres uralkodóiról és nevezetes embereiről tart előadást szombaton, február 1-én, este 7 órakor a Gépipari középiskola ismeretterjesztő sorozatának harmadik előadásán Stepanek Rezső tanár. Az ismeretterjesztő előadásokat, amelyeket az iskola nagytermében (Schlauch ut 26.) tartanak meg, egyre többen látogatják, ami azt bizonyítja, hogy ezek az előadásos szükségességek. Mindenkit szeretettel fogad az iskola igazgatósága. Belépti díj nincs.

Rendelet a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleti eredményének felszámolása tárgyában. A Magyar Távirati Iroda jelenté: A hivatalos lap 1941. évi január 31-iki száma közli a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleti eredményének felhasználása tárgyában kiadott kormányrendeletet. A rendelet a korábbi évek hasonló tárgyú rendeleteivel egyezően lehetővé teszi, hogy a vállalatok, ha indokoltnak látszik, 1940. június 30-a után záradó üzletév egész üzleti nyereségét jótékony célokra, tartalék képzésre vagy a gyarapításra fordíthassák, osztalék és jutalék fizetése helyett.

FELHÍVÁS A LŐ- ÉS JÁRMŰTULAJDONOSOKHOZ. Nagyvárad. Saját tud. város katonai ügyosztálya ismételtén felhívja az összes lő- és járműtulajdonosokat, akik a f. hó 25. 28. 29-én megtartott lőosztályozáson bármilyen okból nem jelentkezhettek, hogy f. évi február hó 5-én, reggel 8 órakor a marhavásártereten megtartandó pótlőosztályozáson okvetlenül jelenjenek meg, mert meg nem jelenés esetén a honvédelmi miniszter ir idevonatkozó rendeletében meghatározott szigorú büntetéssel sújtottak.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

FELHÍVÁS A CIPÉSZ- ÉS CSIZMADIA IPAROSOKHOZ. Felkérem mindazon kartársamat, akiknél a munkások létszáma változott, hogy az anyag-kiutalásra való tekintettel jelentsék be február 1-én a Rácz-féle börtönben. A későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Tisztelettel a Vezetőség.

A POLGÁRI ÉS KATONAI HATÓSÁGOK EGYÜTTMŰKÖDNEK AZ ÁRVIZVEDELEM TERÉN. Nagyvárad. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium árvízveszedelemi szempontból öt körzetbe osztotta az országot. Nagyvárad az ötödik körzetbe tartozik. A minisztérium fontos intézkedéseket is közölt a közvetlen veszély elhárítására. A polgári hatóságok a jövőben ebben az ügyben a katonai hatóságokkal tartanak fenn közvetlen érintkezést.

Iványi-Grünwald Béla, Udvary Géza és Komáromy Kaczképei Nagyváradon

Hírt adtunk már arról a képkiallításról, amely a Park-szálló épületében, a Del-Ka üzlet mellett nyílt meg a budapesti művészek festményeit mutatja be Nagyvárad közönségének. Az első napon, a még félig rendezett kiállításon nem bontakozhatott ki annak minden értéke. Ha azonban alaposan körülnézünk ezen a kiállításon, örömmel fedezzük fel olyan nagy magyar mesterek műveit, mint: *Iványi Grünwald Béla*, (akinek több, kisebb képében gyönyörködhetünk, *Komáromy Katz Endre*, *Rubovits Márk*, *Istvánffy Gabriella*, *Heyer Artur*, *Neogrady Antal*, *Szűcs Péter*, *Böhm Ritta*, *Romek Árpád*, *Merényi Rudolf*, *Juszkó Béla*, *Visky János* és *Péchy-Pilch*, akik a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon állandó kiállítói s a magyar képzőművészet legnagyobb alakjai közé tartoznak.

Nem csoda, ha az értékes gyűjteménynek állandóan sok látogatója van, sőt, a képvásár is megindult, amit lehetővé tesz a kisebb pénzű polgári közönség számára is a képek alacsony ára, ami nem éri el egy-egy mű igazi műértékét sem. A kiállítást rendezőket dícséri ez. — hiszen ma már egy *Iványi Grünwald* vagy egy *Rubovits Márk* kép műzeális érték s az alacsony árak csak a visszatérés, egymásratalálás örömeit jelentik.

Öröm ez a kiállítás és megtekinteni is művészi gyönyörűség.

NYILTER

Bléd Gusztáv ur sem a cserkészintézmény nevében, sem nevünkben, sem eljárásra, sem kötelezettségek vállalására nem volt és nincs feljogosítva. Ténykedésével sohasem állottunk és nem állunk kapcsolatban, reánk hivatkozásra soha fel nem jogosítottuk.

Dr. Barsay Károly,
 vármegyei tiszti főügyész.
 Mottl R. Pál,
 tanár.

Felhívás

Keszenbaum Márk „Universal” könyv- és papírkereskedését *Simon István* ügyfelémre ruházta át. Felhívjuk a cég birtokosait, hogy követeléseiket járulékokkal együtt 8 napon belül a törvényes követeléseiket terhe mellett jelentsék be dr. *Kristóf Gyula* ügyvéd irodájában, Rákóczi-ut 10. szám.

Amit a hivatalos román jelentés mond:

Erődítést rendeztek be a vasgárdisták a bukaresti rendőrségen

Az épület felgyújtására is készen álltak. — Hordószámra állt a benzin és a bor. — Kiűritették a rendőrfőnökség pénztárát. — Nagyküküllő vármegyében és Temesváron tömérdek rablott holmit foglalt le a hatóság

Bukarest. A bukaresti rádió csütörtökön három órás adásában részletesen ismertette az elmúlt napok során a legionisták által okozott károkat. Részletesen foglalkozik az ország belső helyzetével, valamint felsorolta a lefoglalt fegyverek mennyiségét és a letartóztatott legionisták számát. A bukaresti rendőrség közlése szerint a rendőrfőnökség szörnyű állapotban volt a birtokba vétel után. A rendőrfőnökség valóságos vár benyomását kelti. Az épületekben a felkelő legionisták rengeteg élelmiszert halmoztak fel. Az ivóvíz hordószámra állt. A szobákban több hordó benzin is volt. Valószínűleg azért, hogy szükség esetén felgyújthassák az épületet. A felkelő vasgárdisták szeszitalról is gondoskodtak. Az épület ablakait, ajtóit betörték, az ellenállókat a bútorokat összetörték. A rendőrfőnökség pénztárát is kiűritették a legionista felkelők s elvitték 800.000 lei készpénzt és körülbelül 1.300.000 lei értékű értékpapírt. Az ország belső helyzetét ismertette, a közlemény megjegyzi, hogy a rendet és a nyugalmat az egész országban sikerült teljesen helyreállítani. A rend helyreállítása során igen sok letartóztatás történt. Hivatalos rendelet közli, hogy letartóztatásokat csak a törvényes alakítások betartásával szabad fogatósítani. — A letartóztatásban lévő ártatlanokat azonnal szabadon kell bocsátani. A fogságban maradt bűnösökkel emberségesen kell bánni.

Prefektusok és rendőrfőnökök letartóztatása

A rendőrség az egész országban folytatja a razziákat és házkutatásokat és a letartóztatásokat. Bukarestben csütörtökön délig összesen 1965 egyént tartóztattak le. Vidéken 260 a letartóztatottak száma. A letartóztatottak között van a brassói, nagyküküllői és a prahovai megyék prefektusa, valamint Brassó, Medgyes és Ploesti rendőrfőnöke. Az eddig elkoboztak fegyverek száma: elkoboztak vagy erőszakkal elvettek 87 géppuskát, 470 kézi géppuskát, 14.000 puskát, 5400 vadászfegyvert, 12.000 puskagolyót, 7300 géppuska hevedert és nagyobb mennyiségű pisztolyt. — A házkutatások során a letartóztatott legionistáktól a hatóságok igen sok érdekeset tudtak meg. A felkelőket a legionisták kijelentése szerint a legionista vezetők fegyverezték fel, azzal az ürüggyel, hogy a kommunisták ellen harcolnak. A rendőrök a legionista központokban végzett házkutatások során 97 tehergépkocsit megtöltött rablott holmit találtak. A rendőrök egy röpiratot is találtak, amely világosan mutatja, hogy a félrevezetett legionisták a kommunistákkal teljesen egy nézetet vallanak. A töb-

bi legionista központból a legkülönbözőbb rablott holmik kerültek elő. A vasgárdista felkelők kegyetlenségéről újabb részlet vált ismeretessé. — Gardesti utcában megtámadtak két katonát és leöntötték köolajjal. A szerencsétlen katonákat a lázadók

Letartóztatták Cantacuzino egyetemi tanárt

Bukarestből jelenti a NTI: Hivatalos jelentés szerint a felkelés megszervezéséért és vezetéséért Bukarestben letartóztatott 106 és vidéken letartóztatott 390 személyen kívül Bukarestben 269 személyt tartóztattak le a felkelésben való részvétel miatt. A katonai hatóságok nagymennyiségű

fel akarták gyújtani, de a járőrelők kiszabadították őket. — Vidékről is egymásután érkeznek a jelentések a házkutatásokról. A jelentések szerint Nagyküküllő megyében és Temesváron találtak nagymennyiségű rablott holmit.

gú fegyvert és lőszert foglaltak le. Az államrendőrség a továbbiakban közölte, hogy Cantacuzino egyetemi tanárt, a legionista mozgalom egyik vezetőjét letartóztatták, mert bukaresti lakásán rádióállomást tartott üzemben, amely a felkelők részére működött.

Erdélyben is sok letartóztatás történt

Bukarestből jelenti a MTI: Antonescu államvezető felhívásban figyelmezteti az ország lakosságát, hogy egyenes utasítás nélkül tilos bármiféle politikai akcióba fogni. A lázadók összefogdosása folytatódik.

Aradon 15 személyt tartóztattak le. köztük a volt prefektust, rendőrfőnököt, egy orvost, egy ügyvédet és egy tanárt. Karánsebesen a rendőrkapitányt vették őrizetbe. Temesváron 26 személyt tartóztattak le, köztük egy lelkészt. Segesváron egyik legionáriusnál két teherkocsi lopott holmit találtak. Egy másiknál 650 ezer leit, négy arany jeggyűrűt és egyéb

lopott holmit. Tordán a legionista székházban a következőket találták: nagymennyiségű fegyvert és lőszert, 200 kgr. szalonnát, 10 Odrb. tizkilós kenyert, 60 szőrmegubát, 30 gyapjú ágylakarót, két vég szövetet, 100 báránybőrűveget, 25 gázálarcot és 300 leit. Bukarestben 15 olyan egyént vettek csütörtökön őrizetbe, akiknél lopott holmit találtak.

Új vezetőség Arad és Arad megye élén.

Aradról jelenti a Bud. Tud.: A megye, a város és a rendőrség élére új vezetőket neveztek ki. Mindhárom katonatiszt.

Temesvárt a német tancsapatok mentették meg a vérengzéstől

Temesvárról jelenti a Bud. Tud.: A temesvári lapok beszámolnak arról, hogy a vasgárdista lázadás idején Temesvárott állomásos tancsapatok erélyes fellépésének köszönhető, hogy Temesvárt sikerült a zavartól megkímélni. A legionisták január hó 21-én megszállták a megyei prefekturát és itt órákig kitarítottak. Másnap már úgy látszott, hogy összecsapásra kerül a sor amikor egy német tiszt kijelentette, hogy a német katonaság átvette a rend és nyugalom biztosítását. Ezután több német tiszt érkezett. A német katonaság parancsnoka rövid megbeszélést folytatott a

legió parancsnokával, amelynek alapján a legionisták kivonultak a megszállott középületekből és annak őrzését a német katonaság vette át.

Nagy magyar győzelem Helsinkiben

8:0 arányban a magyar csapat nyerte meg a teniszmérkőzést.

Helsinkiből jelentik: (MTI) Csütörtökön befejeződött a magyar- finn fedett pályás teniszmérkőzés. A három nap eredménye alapján a magyarok 8:0 arányban megnyerték a tornát. Asbóth, Gábori-pár 8:6, 6:0, 6:3 arányban győztek a Salo, Fersman-pár ellen. Somogyi Klári 6:3, 6:3 arányban győzött Hel-trőm ellen. Ezután Asbóth-Gábori bemutatómérkőzés szerepelt a műsoron, amely igen jól sikerült. Asbóth 6:3, 3:6, 6:3 arányban győzött.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

APROHIRDETESEK

szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó 4 szobás magánház. Érdeklődni Lakatos szücsüzlet, Szechenyi tér 6. szám. 640

Szobás, konyhás házeladó Pfi-pöki uton. Ertekezni Imre u. 4. (Szent János utca 22. mellékutcája). 661

SZÖVÖDENEK vagy vendéglőnek alkalmas helyiségek lakással kiadók. Ruhatár, fűszerüzlet, kenyérüzlet, cukorkaüzlet, kocsmá bérbeadó. Székely, Magyar-utca 3.

Különféle

ÜGYFELEMNEK 35.000 pengő értékig bérházat keresek. Ajánlatokat dr. Dobay Kálmán ügyvéd Ritoók-utca 22. Telefon 11-15. 674

FIGYELEM! A Szemes-tánciskolában szombaton, 1-én nagy repülőest. 669

CSABÁK Annát keresi nővére Csabák Aranka. Bővebbet Nagyvárad, Sorompó-utca 19. 668

JOBB fiatalember teljes ellátást kaphat Szacsavay-utca 20., emelet 3. 670

Izletes házikoszt kihordásra és bent étkezésre kapható. Csáky u. 43. (volt Körös utca). 665

Adás-vétel

Szaz hl. asztali óbor eladó. Róm. kath. püspökség pincészete

ELADÓ magánház, háromszobás, hallos összkomfortos, parkirozott udvarral Pál-utca 14. (Bunyitay-ligetben). 673

HENTES üzleti teljes berendezés és berendezési tárgyak eladók Gyár-utca 43. 665

TELJES fűszerüzlet berendezés jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 666

Gyönyörű faragott, komplett ebedő teljesen jó állapotban eladó. Cim. Tüzoltó utca 1. félemelet 6. szám. 663

Állást keres

ÁLLAST keres könyv- és papirkereskedő segéd. Fiatal, nőilen, tíz évi gyakorlattal. Cim a kiadóban. 667

Állást nyec

FÓZÓ mindent felveszek Hitler Adolf-utca 11. I. em. 1. 672

Fiatal, jó munkás Borbély segéd azonnal felvétetik. Csáky István u. 35. Kötelek. 658

Elveszett

ELVESZETT farkas drótszörű kerrelezésű rövid farku, sötétszürke him kutya, nyomravezető jutalomban részesül, Sal Ferenc-utca 27. 671

Kiadótulajdonos:

szent László-nyomda RT

Fő felelős szerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Arpad Dr. Scheffler Ferenc szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad Szilágyi Dezső utca 5. szám.